

FENNTARTHATÓSÁGI TÉMAHÉT 2022

A mintaprojekt készítői:	Gaál László, Néder Katalin
A mintaprojekt címe:	Nézz szembe a szemeteddel! Tarts rendet a hulladékok között!
A mintaprojekt összefoglalója:	A projekt során a diákok általános tájékoztatást kaphatnak a hulladékokról, azok gyűjtéséről és felhasználásáról. Hangszerkészítés hulladékból.
Ajánlott korosztály:	5-8. évfolyam
Időigény:	2 tanóra

**NÉZZ SZEMBE A SZEMETEDDEL!
TARTS RENDET A HULLADÉKOK KÖZÖTT!**

Tevékenység	Időtartam	Munkaformák, módszerek	Eszközök, melléletek
1. ELŐKÉSZÍTÉS, RÁHANGOLÓDÁS			
Hulladék vagy szemét?			
<p>Előzetes tudás felmérése Beszéljük meg közösen, mit jelent ez a két szó! Nézzék meg a Hulladék Akadémia Szólt a kakas: Ébresztő! című filmet (4 perc), majd válaszoljanak a feltett kérdésekre a ppt alapján, aztán beszéljék meg a válaszokat! Érdeemes tisztázni, hogy a klímaváltozást nem csak kifejezetten a szemetelés okozza, hanem ugyanúgy közre játszik benne a közlekedés, az energiatermelés stb. is.</p>	10 perc	Frontális munka	laptop, kivetítő, projektor, ppt 1. számú melléklet: Hulladék vagy szemét? Szólt a kakas: Ébresztő! https://www.youtube.com/watch?v=ErPvDomIUZE Készítette: Hulladék Akadémia
Hányféle hulladékot lehet külön gyűjteni?			
<p>Csoportmunka A gyerekeket osszuk be 5-8 fős csoportokba! Az egyes csoportok azonosítsák be az egyes hulladékfajtákat és a különgyűjtés szempontjából csoportosítsák azokat. Közös ellenőrzés Ellenőrizzük a csoportok munkáját, a jó megoldást beszéljük meg.</p>	10 perc	Csoportmunka Frontális munka	2. számú melléklet: Hulladékok csoportosítása

FENNTARTHATÓSÁGI TÉMAHÉT 2022

2. ÚJ ISMERETEK ÁTADÁSA			
Mit érdemes tudni a hulladékokról?			
<p>A változat A diákok 5-8 fős csoportokban dolgoznak fel egy-egy hulladékkal kapcsolatos témakört. Nyomozzanak, kutassanak a hulladékok problémáival kapcsolatban (pl. mikor, miért bomlik le a papír, miért nem bomlik le a műanyag?). Ismereteik alapján készítsenek posztereket, vagy a hulladékmentesség jegyében rajzolják fel táblára, esetleg tableten, laptopon jelenítsék meg!</p>	25 perc	Csoportmunka	<p>Kutatásához: Internet, okostelefon</p> <p>Poszter készítéshez: csomagolópapír, íróeszközök</p>
<p>B változat A mellékelt ppt levetítésével mutassuk be a diákoknak, hogy mit érdemes tudni a hulladékokról.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mit lehet tenni a keletkező hulladékkal? • Hogyan előzhető meg, hogy kevesebb hulladék termelődjön? 		Frontális munka	<p>Laptop, kivetítő, projektor, ppt 3. számú melléklet: Mit érdemes tudni a hulladékokról?</p>
3. ISMERETEK FELDOLGOZÁSA			
Hulladékból hangszer			
<p>Hangszerkészítés Alakítsunk ki 3-5 fős csoportokat! A csoportok készítsenek hangszereket hulladékokból! Legyen egy olyan asztal, amire mindenféle hulladékot helyezünk. A gyerekek fantáziájára bízunk, hogy milyen anyagból, milyen hangszert készítenek.</p>	25 perc	Csoportmunka	<p>4. számú melléklet: Hangszerleírások Az egyes hangszerekhez szükséges alapanyagok és kézműves eszközök (ragasztó, filctoll...)</p>
<p>Hangszerbemutató Az egyes csoportok mutassák be az általuk készített hangszereket. Ennek részeként érdemes kipróbálni egy közös improvizatív zenélést is. Az ügyesebb diákok megpróbálhatnak előadni akár egyszerűbb zeneműveket is.</p>	20 perc	Csoportmunka	

Kiegészítő tevékenységek:

1. Tanítványaival vegyen részt a **Gondold újra!** kreatív alkotói pályázaton. Részletek a www.fenntarthatosagi.temahet.hu/programok weboldalon található.
2. Vegyen részt tanítványaival a 2022. évi Fenntarthatósági Témahét keretében országosan meghirdetett **kutatási programban!** Részletek a www.fenntarthatosagi.temahet.hu/programok honlap felületen.

HANGSZERLEÍRÁSOK

1. KASZTANYETTA

Spanyol népi ütőhangszer, ami két egymásra szembefordított fából vagy műanyagból készül. Elkészítése: kb. 10-15 cm hosszú és 4-5 cm széles, lehetőleg már használt kartonpapírt félbehajtottunk, a papír két végébe egymással szembe ragasztunk két üdítő kupakot.

2. CSÖRGŐDOB

Egy drótra PET-palackok kupakjait húzunk rá, amit előtte kilyukasztunk. Sajtos dobozba apró kavicsokat, kukoricaszemeket, vagy babszemeket helyezünk, majd az oldalát celluxszal leragasztjuk.

3. RUMBATÖK

PET-palack üreges belsejébe magvakat, apró kavicsokat teszünk, ezek koccanásai adnak éles, magas hangot. Hasonlóképpen lehet ezt elkészíteni aludobozból, gyufásdobozból, vajas dobozból.

Érdeemes mindegyiket kipróbálni, mivel más-más hangot adnak!

4. CITERA VAGY PENGETŐS HANGSZER

500 g-os vajas doboz alsó részéből készíthetjük el. Postagumikat húzunk egymás mellé, ezek rezgetése adja ki a hangot.

5. TROMBITA

Alufóliás vagy folpackos henger végére krepp papírból kivágott csíkokat ragasztunk, majd a papírba lyukakat szúrunk árral.

6. ÜTŐS HANGSZEREK

Konzerves doboz tetejére zsírpapírt helyezünk, amit befőttes gumival zárunk le.

Források jegyzéke (hivatkozással):

1. Hulladék Akadémia - Szólt a kakas: Ébresztő! Készítette: Hulladék Akadémia
A videó bemutatja, hogy egyre több hulladékot termelünk hazánkban is, és azt, hogy hogyan jutottunk el idáig.
Majd szemlélteti, hogy mi miként tehetünk ellene. <https://www.youtube.com/watch?v=ErPvDomIUZE>
2. Hulladékból termék <http://kornyezetbarat.hulladekboltermek.hu/>
2. Mikroműanyagok
[https://petkupa.hu/hu_HU/dokumentumok/Wessling_EVIK_10 - Bordos-Reiber-fokuszban.pdf](https://petkupa.hu/hu_HU/dokumentumok/Wessling_EVIK_10_-_Bordos-Reiber-fokuszban.pdf)
<https://mesdi.hu/kicsi-a-bors-de-eros-avagy-a-mikromuanyagok-veszelyei/>
4. Hangszerleírások: <http://ofi.hu/megszolal-hulladek>